

Стенографски дневник

Откриване и 1. заседание

Вторник, 20 юли 1943 г.

Открито в 17 ч. 20 м.

Председателствувал председателят Христо Калфов.

СЪДЪРЖАНИЕ

	Стр.		Стр.
Откриване на сесията	3	Законпроекти	4
Съобщения:		Писмо от съдията-следовател при Търновския областен съд относно привличането по следствено дело № 116/1943 г. като обвиняем народния представител Дончо Димов	4
За убийството на народните представители Сотир Янев и Запрян Клявков и почитане паметта им	3	Узунов	4
Проекторешения	3	Дневен ред за следващото заседание	5

(Към 17 ч. и 20 м. народните представители заемат местата си в заседателната зала, а журналистите и публиката — в ложите и галериите.)

В 17 ч. и 20 м. влизат в залата г-да министрите, начело с министър-председателя Богдан Филев, посрещнати с ръкоплекания, и застават прави на местата си до министерската маса. Стават прави и народните представители и публиката.)

Министър-председател Богдан Филев: Г-да народни представители! Във връзка с настоящата извънредна сесия на XXV обикновено Народно събрание Негово Величество Царят благоволи да ми отправи следното писмо: (Чете)

„До председателя на Министерския съвет, министър на външните работи и на изповеданията проф. д-р Богдан Филев.

На основание чл. 130 от конституцията упълномощавам Ви да откриете от Мое име петата извънредна сесия на XXV обикновено Народно събрание.

София, 20 юли 1943 г.“

Подписано: „Борис III“.

В изпълнение на това Височайше поръчение обявявам от името на Негово Величество Царя петата извънредна сесия на XXV обикновено Народно събрание за открита и ви пожелавам ползотворна дейност. (Възгласи: „Да живее царят!“ Бурни и продължителни ръкоплекания)

(Председателят Христо Калфов заема председателското място. Всички сядат.)

Председател Христо Калфов: (Звъни) Има нужният брой народни представители. Обявявам първото заседание на петата извънредна сесия на XXV обикновено Народно събрание за открито.

(Отсъствуват: Димитър Киров, Дончо Узунов, Серафим Георгиев, Стоян Никифоров и Тодор Кожухаров)

(Става прав) Г-да народни представители! Не дълго след закриване на нашата четвърта редовна сесия паднаха, подло повалени от злодейска ръка (Всички народни представители стават прави), един след друг двама от нашите другари — дупнишкият народен представител и председател на парламентарната комисия по Министерството на външните работи Сотир Янев, убит на 15 април 1943 г., и пловдивският народен представител, член на парламентарните комисии по министерствата на Войната и на Земеделието и държавните имоти, Запрян Клявков, убит на 30 май 1943 г.

Енергични, волеви, честни, надарени с ценни дарования и с високо родолюбие, те изпълняваха с голям успех своя обществен дълг както тук между нас, така и между народа. В защита на народния идеал и в подкрепа на държавната политика те паднаха пред олтар на отечеството, като оставиха светъл спомен за себе си и дадоха пример за достойно изпълнение на дълга на всички добри и родолюбиви граждани.

Нека почете паметта им със ставане на крака и кажем всички „Вечна им слава!“ (Възгласи: „Вечна им слава!“ и „Бог да ги прости!“)

Г-да народни представители! Има да ви направя няколко съобщения.

Постъпили са следните проекторешения:

От Министерството на финансите — проекторешение за одобрение укази № № 51, 52, 55 и 57/1943 г. относно разрешение на кредити.

От същото министерство — проекторешение за одобрение 20. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 6 юли 1943 г., протокол № 98, относно освобождаването от данък по закона за данъка върху имоти, придобити по безвъзмезден начин, централа „Труд“ в София върху субсидията в размер 3,800.000 лв., отпусната на същата от Общия съюз на българските работници.

От същото министерство — проекторешение за определяне особен начин за събиране гербовия налог за фактурите и сметките, както и за отделните разписки, издавани от водния синдикат „Електрическа централа Вьча“, гр. Пловдив.

От същото министерство — проекторешение за одобрение 26. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 28 май 1943 г., протокол № 78, относно издаването на временни свидетелства за изплащане обезщетението на добруджанци за отнетата им третина земя от румънската държава.

От същото министерство — проекторешение за одобрение 23. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 29 юни 1943 г., протокол № 94, относно кредитирането на търговци и занаятчии от Беломорието със заеми под гаранция на държавата.

От същото министерство — проекторешение за одобрение на 23. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 2 април 1943 г., протокол № 49, относно въвеждането на газгенераторите в България и учредяването на отдел за газгенераторите при Дирекцията на гражданската мобилизация.

От същото министерство — проекторешение за одобрение 22. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 21 май 1943 г., протокол № 74, относно освобождаването от всякакви такси на сумите, внасяни в Пощенската чекова служба по народния заем.

От същото министерство — проекторешение за одобрение 52. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 29 юни 1943 г., протокол № 94, относно оценките на сградите с местата в освободените през 1940 и 1941 г. земи при определяне участието в народния заем.

От същото министерство — проекторешение за одобрение укази № № 25—31, 33, 34, 37—44/1943 г., 47. постановление, от 20 април 1943 г., протокол № 60, и 4. постановление, от 14 юни 1943 г., протокол № 89, на Министерския съвет, по ведомството на митниците.

От същото министерство — проекторешение за одобрение на указ № 45/1943 г., 36. и 94. постановления, протокол № 92, от 24 юни, 11. постановление, протокол № 96, от 2 юли и 10. и 17. постановления, протокол № 98, от 6 юли, на Министерския съвет от 1943 г., по ведомството на митниците.

От същото министерство — проекторешение за одобрение на указ № 46 от 1943 г. и 6. и 23. постановления на Министерския съвет, взети в заседанието му от 13 юли 1943 г., протокол № 100, по ведомството на митниците.

От същото министерство — проекторешение за одобрение 38. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 24 юни 1943 г., протокол № 92, относно освобождаване от такса върху фактурната стойност, герб и др. 5.000 броя мушамы-облекло за служителите при Министерството на финансите.

От същото министерство — проекторешение за одобрение 10. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 6 април 1943 г., протокол № 51, относно изменението на последната алинея на решението за одобрение 14. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 9 май 1942 г., протокол № 61, прието от XXV обикновено Народно събрание през четвъртата му

извънредна сесия, във второто заседание, държано на 23 юни 1942 г. („Държавен вестник“, брой 150, от 11 юли 1942 г.).

От същото министерство — проекторешение за одобрение 7. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 4 юни 1943 г., протокол № 82, относно разрешаване употребата на плодов спирт за производство на водата за зъби „Иодола“.

От същото министерство — проекторешение за временно разрешаване износа на солта от складовете при солниците и солотоварните фабрики и в насипно състояние.

От същото министерство — проекторешение за одобрение 40. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 24 юни 1943 г., протокол № 92, относно освобождаване от такса върху фактурната стойност венчалните халки.

От същото министерство — проекторешение за одобрение 83. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 28 април 1943 г., протокол № 62, относно патентите и складовите такси на тютюнотърговците, на които Главната дирекция на труда е определила друго населено място за манипулиране на тютюн.

От същото министерство — проекторешение за одобрение 54. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 18 юни 1943 г., протокол № 90, относно определяне размера на банделното право на предназначения за износ цигари и тютюн за лула.

От същото министерство — проекторешение за одобрение 7. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 14 юни 1943 г., протокол № 88, относно отпускането на 2.400 кгр. цигари I качество, предназначени за местна консумация, с бандерол за II качество цигари, на Комитета за събиране парична помощ в гр. Пловдив.

От същото министерство — предложение за временно разрешаване на питейнопродавците на едро и дребно да складира спиртни напитки и в други помещения, одобрени от акцизната (данъчна) власт.

От същото министерство — проекторешение за одобрение 55. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 13 юли 1943 г., протокол № 100, относно освобождаването от бандерол и пр. 500.000 кгр. цигари, предназначени за нуждите на войската.

От същото министерство — проекторешение за опрощаване на сумата 235.138 лв., дължима от глоби, лихви и неиздължения на държавното съкровище и пр. по изпълнителни дела от несъстоятелни и несъществуващи длъжници.

От същото министерство — проекторешение за опрощаване на сумата 1.445.495 лв., дължима от глоби, лихви и неиздължения на държавното съкровище и пр. по изпълнителни дела от несъстоятелни и несъществуващи длъжници.

От същото министерство — проекторешение за опрощаване на сумата 4.928.442 лв., дължима от глоби, лихви и неиздължения на държавното съкровище и пр. по изпълнителни дела от несъстоятелни и несъществуващи длъжници.

От Министерството на правосъдието — проекторешение за одобрение на наредбите и постановленията на Министерския съвет, подлежащи на одобрение въз основа на чл. 2 от закона за бързо уреждане неотложни въпроси в освободените земи, издадени от 18 март 1943 г. до 12 юли 1943 г.

От Министерството на земеделието и държавните имоти — проекторешение за одобрение 50. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 29 юни 1943 г., протокол № 94, относно разрешаването на Българската земеделска и кооперативна банка да внесе за нуждите на градинарите за текущата година 100.000 кв. м. градинарски стъкла.

От същото министерство — проекторешение за одобрение 124. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 28 април 1943 г., протокол № 62, относно забраняването да се изкоренява маслодайната роза.

От същото министерство — проекторешение за одобрение 26. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 6 юли 1943 г., протокол № 98, относно отпускането заем под гаранция на държавата на Трудовата горско-производителна кооперация „Обнова“ в с. Черни Осъм, Троянско.

От същото министерство — проекторешение за одобрение 58. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 24 юни 1942 г., протокол № 92, относно разрешението на населението от Кубратска околия да продава направо на нуждаещите се излишните си дървени строителни материали.

От Министерството на железниците, пощите и телеграфите — проекторешение за освобождаване от отговорност и за окончателно отчитане по отношение поверените материали за времето от 22 ноември 1922 г. до 31 март 1925 г. на бившия началник на ж. п. магизия в Радомир Михаил Христов Попов.

Постъпили са следните законопроекти:

От Министерството на народното просвещение — законопроект за допълнение на закона за стипендиите.

От Министерството на финансите — законопроект за допълнителен бюджетен кредит по бюджета на държавата за 1943 бюджетна година в размер на 5.781.999.700 лв.

От същото министерство — законопроект за извънреден бюджетен кредит по бюджета на Главната дирекция на държавните дългове за 1943 бюджетна година и за допълнителен бюджетен кредит по бюджета на Главната дирекция на строежите за 1943 бюджетна година в размер на 2.000.000.000 лв.

От същото министерство — законопроект за допълнителен бюджетен кредит на Главната дирекция на железниците и пристанищата за 1943 бюджетна година в размер на 300.000.000 лв.

От същото министерство — законопроект за извънреден бюджетен кредит по бюджета на Министерството на земеделието и държавните имоти за 1943 бюджетна година в размер на 65.000.000 лв.

От същото министерство — законопроект за извънреден бюджетен кредит по бюджета на Министерството на земеделието и държавните имоти за 1943 бюджетна година в размер на 50.000.000 лв.

От същото министерство — законопроект за бюджета на фонда „Борба с маларията“ при Главната дирекция на народното здраве за 1943 бюджетна година.

От същото министерство — законопроект за бюджета на фонда „За многодетни български семейства“ при Главната дирекция на народното здраве за 1943 бюджетна година.

От същото министерство — законопроект за допълнение на чл. 120а от закона за бюджета, отчетността и предприятията.

От същото министерство — законопроект за допълнение на чл. 38 от закона за експлоатацията на държавните мини.

От същото министерство — законопроект за допълнение на чл. 26 от наредбата-закон за гербовия налог.

От Министерството на правосъдието — законопроект за изменение и допълнение на закона за защита на държавата.

От същото министерство — законопроект за допълнение на закона за съвета по законодателството.

От същото министерство — законопроект за допълнение на забележката към чл. 1 от закона за юридическите лица.

От Министерството на търговията, промишлеността и труда — законопроект за разрешаване на държавните мини да сключат заем от Българската земеделска и кооперативна банка в размер до 200.000.000 лв. под гаранция на държавата и да поемат задължения за доставки в същия размер, платими в повече от три бюджетни години.

От същото министерство — законопроект за допълнение на чл. 10 от закона за търговското и промишлено образование.

От същото министерство — законопроект за допълнение на чл. 8 от наредбата-закон за индустрията.

От същото министерство — законопроект за допълнение на чл. 45 от закона за занаятите.

От същото министерство — законопроект за отстъпване на Пловдивската градска община експлоатацията на държавните кариери по водосборния басейн на р. Марица в землището на гр. Пловдив и приходите от тази експлоатация.

От Министерството на обществените сгради, пътищата и благоустройството — законопроект за изменение и допълнение на закона за откриване на държавни средни технически училища.

От Министерството на железниците, пощите и телеграфите — законопроект за разрешаване на министъра на железниците, пощите и телеграфите да поеме задължение за нуждите на Главната дирекция на пощите, телеграфите и телефоните в размер на 100.000.000 лв., платими за повече от три бюджетни години.

Всички законопроекти и проекторешения са разгледани на г-да народните представители и ще се поставят на дневен ред.

Г-да народни представители! Постъпило е писмо от съдия-следователя при Търновския областен съд, в което съобщава, че по следствено дело № 116/1943 г. е привлечен като обвиняем народният представител Дончо Димоз Узунов. Преписката ще бъде съответно препратена в парламентарната комисия по Министерството на правосъдието за разглеждане.

Минаваме към определяне на дневния ред за идното заседание.

За идното заседание, утре, 21 юли, 15 ч., в съгласие с правителството предлагам следния дневен ред:

Одобрение на предложенията:

1. За одобрение укази № № 51, 52, 55 и 57/1943 г. — относно разрешение на кредити.

2. За одобрение 20. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 6 юли 1943 г., протокол № 98, относно освобождаването от данък по закона за данъка върху имоти, придобити по безвъзмезден начин, централа „Труд“ в София, върху субсидията в размер на 3.800.000 лв., отпуснати на същата от Общия съюз на българските работници.

3. За определяне особен начин за събиране гербовия налог за фактурите и сметките, както и за отделните разписки, издавани от водния синдикат „Електрическа централа „Въча“ — гр. Пловдив.

4. За одобрение 26. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 28 май 1943 г., протокол № 78, относно издаването на временни свидетелства за изплащане обезщетението на добруджанци за отнетата им третиная земя от румънската държава.

5. За одобрение 23. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 29 юни 1943 г., протокол № 94, относно кредитирането на търговци и занаятчии в Беломорието със заеми под гаранция на държавата.

6. За одобрение 23. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 2 април 1943 г., протокол № 49, относно въвеждането на газгенераторите в България и учредяването на отдел за газгенераторите при Дирекцията на гражданската мобилизация.

7. За одобрение 22. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 21 март 1943 г., протокол № 74, относно освобождаването от всякакви такси на сумите, внасяни в Пощенската чекова служба по народния заем.

8. За одобрение 52. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 29 юни 1943 г., протокол № 94, относно оценките на сградите с местата в освободените през 1940 и 1941 г. земи при определяне участието в народния заем.

9. За одобрение укази № № 25—31, 33, 34, 37—44/1943 г., 47. постановление, от 20 април 1943 г., протокол № 60, и 4. постановление, от 14 юни 1943 г., протокол № 89, на Министерския съвет по ведомството на митниците.

10. За одобрение на указ № 45/1943 г., 36. и 94. постановления, протокол № 92, от 24 юни, 11. постановление, протокол № 96, от 2 юли, и 10. и 17. постановления, протокол № 98, от 6 юли, на Министерския съвет от 1943 г. по ведомството на митниците.

11. За одобрение указ № 46 от 1943 г. и 8. и 23. постановления на Министерския съвет, взети в заседанието му от 13 юли 1943 г., протокол № 100, по ведомството на митниците.

12. За одобрение 38. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 24 юни 1943 г., протокол № 92, относно освобождаване от такса върху фактурната стойност, герб и др. 5.000 броя мушамы-облекло за служителите при Министерството на финансите.

13. За одобрение 10. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 6 април 1943 г., протокол № 51, относно изменението на последната алинея на решението за одобрение 14. постановление на Министерския съвет, от 9 май 1942 г., протокол № 61, относно уеднавяване навлото за пренасяне обандерованите тютюневи изделия.

14. За одобрение 7. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 4 юни 1943 г., протокол № 82, относно разрешаване употребата на плодоспирт за производството на водата за зъби „Йодола“.

15. За временно разрешаване износа на солта от складовете при солниците и солварните фабрики и в насипно състояние.

16. За одобрение 40. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 24 юни 1943 г., протокол № 92, относно освобождаването от такса върху фактурната стойност венчалните халки.

17. За одобрение 83. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 28 април 1943 г., протокол № 62, относно патентите и складовите такси на тютюнотърговците, на които Главната дирекция на труда е определила друго населено място за манипулиране на тютюните.

18. За одобрение 54. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 18 юни 1943 г., протокол № 90, относно определяне размера на бандеролното право на предназначения за износ цигари и тютюн за лула.

19. За одобрение 7. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 14 юни 1943 г., протокол № 88, относно отпускането на 2.400 кгр. цигари I качество, предназначени за местна консумация, с бандерол за II качество цигари, на Комитета за събиране парична помощ в гр. Пловдив.

20. За временно разрешаване на пътиенпродавците на едро и дребно да складира спиртни напитки и в други помещения, одобрени от акцизната (данъчната) власт.

21. За одобрение 55. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 13 юли 1943 г., протокол № 100, относно освобождаването от бандерол и пр. 500.000 кгр. цигари, предназначени за нуждите на войската.

22. За опрощаване на сумата 235.138 лв., дължима на държавното съкровище от несъстоятелни и несъществуващи длъжници.

23. За опрощаване на сумата 1.445.495 лв., дължима на държав-

ното съкровище от несъстоятелни и несъществуващи длъжници.

24. За опрощаване на сумата 4.928.442 лв., дължима на държавното съкровище от несъстоятелни и несъществуващи длъжници.

25. За освобождаване от отговорност и за окончателно отчитане по отношение поверените материали за времето от 22 ноември 1922 г. до 31 март 1925 г. на бившия началник на ж. п. магазин в Радомир Михаил Христов Попов.

26. За одобрение на наредбите и постановленията на Министерския съвет, подлежащи на одобрение въз основа на чл. 2 от закона за бързо уреждане неотложни въпроси в освободените земи, издадени от 18 март 1943 г. до 12 юли 1943 г.

Първо четене на законопроектите:

27. За допълнителен бюджетен кредит по бюджета на Главната дирекция на железниците и пристанищата за 1943 бюджетна година в размер на 300.000.000 лв.

28. За извънреден бюджетен кредит по бюджета на Министерството на земеделието и държавните имоти за 1943 бюджетна година в размер на 65.000.000 лв.

29. За извънреден бюджетен кредит по бюджета на Министерството на земеделието и държавните имоти за 1943 бюджетна година в размер на 50.000.000 лв.

30. За бюджета на фонда „Борба с маларията“ при Главната дирекция на народното здраве за 1943 бюджетна година.

31. За бюджета на фонда „За многодетни български семейства“ при Главната дирекция на народното здраве за 1943 бюджетна година.

32. За допълнение на чл. 120а от закона за бюджета, отчетността и предприятията.

33. За допълнение на чл. 26 от наредбата-закон за гербовия налог.

34. За разрешаване на министъра на железниците, пощите и телеграфите да поеме задължение за нуждите на Главната дирекция на пощите, телеграфите и телефоните в размер на 100.000.000 лв., платими за повече от три бюджетни години.

35. За изменение и допълнение на закона за защита на държавата.

36. За допълнение на закона за Съвета по законодателството.

37. За допълнение на забележката към чл. 1 от закона за юридическите лица.

38. За допълнение на чл. 38 от закона за експлоатацията на държавните мини.

39. За допълнение на закона за стипендиите.

Който приемат прочетения дневен ред, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Затварям заседанието.

(Затворено в 17 ч. 40 м.)

Председател: ХРИСТО КАЛФОВ

Началник на Стенографското отделение: ДОНЧО ДУКОВ